

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem
Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet
Természetvédelmi és Tájgazdálkodási Tanszék
Kőhalmi Botond
Természetvédelmi mérnök BSc, levelező tagozat
Debrecen tájhasználat a stratégiai programalkotás, az Európai Unió fejlesztési
projektek és a biológiai aktivitás tükrében

Belső témavezető: Dr. Orosz György, egyetemi adjunktus, Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem, Természetvédelmi és Tájgazdálkodási tanszék

Debrecen napjaink Magyarországnak azon települése, amely a gazdaságfejlesztési trendek szempontjából leggyakrabban a figyelem középpontjába kerül. Dolgozatomban ezért azt vizsgáltam, hogy a város fejlesztési programjai hogyan viszonyulnak a település természeti potenciáljaihoz, milyen kapcsolatban jelennek meg bennük a gazdasági érdekekkel és ténylegesen milyen hatást gyakorolnak a város természeti, táji környezetére az ezek nyomán megvalósuló fejlesztések. Ezek feltárására a fejlesztési és rendezési eszközöket vizsgáltam, a vonatkozó országos és megyei szintű tervezés figyelembe vételével. Munkámat a legutóbbi (2014- 2020) Európai Unió költségvetési ciklushoz igazítottam, a dokumentumok értékelésére pedig a gazdasági, társadalmi és természeti szempontok szerint statisztikai tartalomelemzési módszert dolgoztam ki. A fejlesztési irányok gyakorlati vizsgálatára a Európai Unió támogatásból megvalósult fejlesztéseket értékeltem. Bár már az így kapott eredmények is egyértelműen a települési tervezés gazdaságfejlesztési kiszolgáltatottságát támasztották alá, fontosnak tartottam a fejlesztések felszínborítást átalakító tulajdonságait is vizsgálni. A projekthelyszínek térinformatikai feldolgozása a projektléptékű területhasználat- változást is lehetővé tette, melynek eredményei rámutatnak a még hasznosítatlan ipargazdasági területek növényborítottságának lényegi kérdésére. Az átalakított felszín minősége segítségével a projektszintre adaptált biológiai aktivitásértékek módszertana is a kutatás részévé vált. A szerkezeti tervben megjelölt felszínborítási kategóriák a valós területhasználattól gyakorta eltérnek. A vizsgálat eredményeiből és a módszertan problémáiból megállapítható, hogy az értékszámítás a növényzet kondicionáló hatásainak általános értékelésén és a területi tervezés kontrollján túl egyéb zöldfelületi indikátorok hiányában nem ad a stratégiákban is alkalmazható képet a zöldfelületi minőségről. Az eredményekből következő gyakorlati javaslatokon túl további vizsgálati lehetőségek, kérdések és hipotézisek is megfogalmazásra kerültek.